

SUOMI-FINLAND

(FI)

Patentti- ja rekisterihallitus Patent- och registerstyrelsen

(B) (11) KUULUTUSJULKAISU UTLÄGGNINGSSKRIFT

89155

- C (45) Patentti myGamutty
  Patent mollolat CC CC 1000
- (51) Kv.1k.5 Int.cl.5

B 66C 13/06

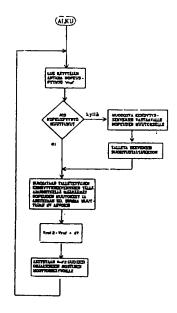
(21) Patenttihakemus - Patentansökning	911757
(22) Hakemispäivä – Ansökningsdag	11.04.91
(24) Alkupäivä – Löpdag	11.04.91
(41) Tullut julkiseksi - Blivit offentlig	12.10.92
(44) Nähtäväksipanon ja kuul.julkaisun pvm. – Ansökan utlagd och utl.skriften publicerad	14.05.93

- (71) Hakija Sökande
  - 1. Hytönen, Kimmo, Ahventie 14 C 13, 90550 Oulu, (FI)
- (72) Keksijä Uppfinnare
  - 1. Hytönen, Kimmo, Ahventie 14 C 13, 90550 Oulu, (FI)
- (74) Asiamies Ombud: Patenttitsto Teknopolis Kolster Oy
- (54) Keksinnön nimitys Uppfinningens benämning

Nosturin ohjausmenetelmä Styrförfarande för kran

- (56) Viitejulkaisut Anförda publikationer
- (57) Tiivistelmä Sammandrag

Keksinnön kohteena on nosturin tai vastaavan laitteen ohjausmenetelmä, jota menetelmää hyväksikäytetään esimerkiksi siltanosturin ohjaamisessa, ja jossa menetelmässä nosturin käyttäjän toimesta nosturin ohjausjärjestelmästä annetaan nosturin käyttölaitteille nopeuspyyntöjä (Vref) ohjaussekvensseinä ja käyttäjän antamat nopeuspyynnöt (Vref) luetaan ohjausjärjestelmään. Nosturin ohjattavuuden parantamiseksi nopeuspyyntöä (Vref) verrataan edelliseen nopeuspyyntöön ja mikäli nopeuspyyntö on muuttunut, tällöin muodostetaan kiihdytyssekvenssi vastaavalle nopeuden muutokselle, jonka jälkeen näin saatu kiihdytyssekvenssi talletetaan, jonka jälkeen samoin kuin nopeuspyynnön pysyessä muuttumattomana summataan talletettujen kiihdytyssekvenssien kyseisellä ajanhetkellä määräämät nopeudenmuutokset ja saatu summa (dV) lisätään aikaisempaan nopeuspyyntöön (Vref), jolloin summana saadaan uusi nopeuspyyntö (Vref2), joka asetetaan nosturin käyttölaitteille ohjaukseksi ja nopeuspyynnöksi (Vref2).

Uppfinningen avser ett styrförfarande för kran eller liknande anordning, vilket förfarande utnyttjas t.ex. vid styrning av en brokran, och vid vilket förfarande på kranförarens försorg från kranens styrsystem ges hastighetsinstruktioner (Vref) till kranens drivanordningar i form av styrsekvenser och av föraren givna hastighetsinstruktioner (Vref) inläses i styrsystemet. För förbättring av kranens styrbarhet jämförs en hastighetsinstruktion (Vref) med en föregående hastighetsinstruktion, och ifall instruktionen har förändrats bildas en accelereringssekvens för respektive hastighetsförändring, varefter den sålunda erhålina accelereringssekvensen lagras, varefter liksom även vid oförändrad hastighetsinstruktion de av de lagrade accelereringssekvenserna under ifrågavarande tidsrymd bestämda hastighetsförändringarna summeras, och den erhållna summan (dV) adderas till den föregående hastighetsinstruktionen (Vref) varvid som summa erhålls en ny hastighetsinstruktion (Vref2), vilken förs till styrning och hastighetsinstruktion (Vref2) för kranens drivanordningar.

Nosturin ohjausmenetelmä

Keksinnön kohteena on nosturin tai vastaavan laitteen ohjausmenetelmä, jota menetelmää hyväksikäytetään esimerkiksi siltanosturin ohjaamisessa, ja jossa menetelmässä nosturin käyttäjän toimesta nosturin ohjausjärjestelmästä annetaan nosturin käyttölaitteille nopeuspyyntöjä ohjaussekvensseinä ja käyttäjän antamat nopeuspyynnöt luetaan ohjausjärjestelmään.

Nosturi on yleisesti käytössä oleva väline kappaletavaroiden käsittelyyn sellaisissa olosuhteissa, joissa käsiteltävää kappaletta ei ole mahdollista kuljettaa lattiapintaa tai maata pitkin. Nostureita käytetään esimerkiksi satamissa, varastoissa ja teollisuudessa kappaleita siirreltäessä. Avoimeen ohjaukseen perustuvat nosturit, toisin sanoen ilman takaisinkytkentää olevat nosturit ja niiden ohjausmenetelmät perustuvat nosturiin ripustetun taakan painopisteen ripustuskorkeuden tuntemiseen ja sen perusteella laskettuun matemaattisen heilurin heilahdusaikaan. Matemaattiseen heiluriin perustuvat ohjausmenetelmät ovat suhteellisen yksinkertaisia ja käyttökelpoisia käytännön ratkaisuissa.

Nosturia ohjattaessa ja taakkaa siirrettäessä esiintyy epätoivottua taakan heiluntaa, joka häiritsee nosturin käyttöä ja toimivuutta. Nosturissa riippuvan taakan siirtämiseksi on jo aikaisemmasta tunnettua käyttää taakan heilunnan minimoivia kiihdytys- ja jarrutussekvenssejä. Taakan heilunnan minimoimiseksi tunnetaan esimerkiksi patenttijulkaisusta FI 44036 laite, jonka avulla jokaista ohjaussekvenssin kiihtyvyyden muutosta asetetaan seuraamaan vastaavan suuruinen kiihtyvyyden muutos heilahdusajan puolikkaan pituisen ajan kuluttua.

Tunnettujen ratkaisujen ongelmana on se, että niissä ainoastaan suoritetaan peräkkäin tietyllä ajanhetkellä summattuja samanlaisia ohjaussekvenssin osia ja toisaalta tun-

10

15

20

. 25

30

netut ratkaisut vaativat edellisen ohjaussekvenssin suorittamista loppuun ennen seuraavan ohjaussekvenssin aloittamista. Yleisimmin esiintyvissä nosturin ohjausliikkeissä ohjaussekvenssin loppuun suorittaminen vie noin 4 - 10 sekuntia, ja tämän vuoksi tunnetut ratkaisut eivät sovellu erityisen hyvin nosturin kuljettajan apuvälineeksi. Tämän keksinnön tarkoituksena on aikaansaada ohjausmenetelmä, joka poistaa tunnetun tekniikan ja tunnettujen ratkaisujen sisältämät epäkohdat. Tämä tarkoitus saavutetaan keksinnön mukaisella menetelmällä, jolle on tunnusomaista, että nopeuspyyntöä verrataan edelliseen nopeuspyyntöön ja mikäli nopeuspyyntö on muuttunut, tällöin muodostetaan kiihdytyssekvenssi vastaavalle nopeuden muutokselle, jonka jälkeen näin saatu kiihdytyssekvenssi talletetaan, jonka jälkeen samoin kuin nopeuspyynnön pysyessä muuttumattomana summataan talletettujen kiihdytyssekvenssien kyseisellä ajanhetkellä määräämät nopeudenmuutokset ja saatu summa lisätään aikaisempaan nopeuspyyntöön, jolloin summana saadaan uusi nopeuspyyntö, joka asetetaan nosturin käyttölaitteille uudeksi ohjaukseksi ja nopeuspyynnöksi.

Keksinnön mukainen menetelmä perustuu siihen ajatukseen, että nosturin ohjausjärjestelmän ominaisuuksia parannetaan summaamalla tietyllä tavalla yhteen erilaisia taakan kiihdytyksen jälkeisen heilunnan poistavia ohjaussekvenssejä.

Keksinnön mukaisella nosturin ohjausmenetelmällä saavutetaan merkittäviä etuja, joista tärkeimpänä etuna on nosturin kuljettajan apuna olevan ohjausjärjestelmän ominaisuuksien parantuminen. Keksinnön mukaista menetelmää käytettäessä voidaan kiihdytyksen tavoitteena olevaa haluttua loppunopeutta muuttaa satunnaisesti milloin tahansa myös varsinaisten kiihdytys- tai jarrutussekvenssien aikana. Tällöin saavutetaan uusi haluttu loppunopeus ilman epätoivottua taakan jälkiheiluntaa. Käytännössä esiintyy myös

tilanteita, joissa ohjausjärjestelmästä annetaankin syystä tai toisesta virheellinen ohjauskomento, jonka johdosta nosturia kiihdytetään kohti uutta loppunopeutta. Keksinnön mukaisen menetelmän ansiosta tällaisten virhekomentojen vaikututukset nosturin käyttöön ja taakan heilahteluihin saadaan eliminoitua tehokkaasti.

Keksintöä selitetään seuraavassa lähemmin viitaten oheisiin piirustuksiin, joissa

kuvio 1 esittää kaavamaisesti siltanosturia,

kuvio 2 esittää ohjaussekvenssinä toimivaa nopeussekvenssiä,

kuvio 3 esittää keksinnön mukaisen menetelmän vuokaaviota,

kuvio 4 esittää keksinnön erään edullisen toteutusmuodon mukaista suoritustaulukkoa,

kuvio 5 esittää kiihtyvyyssekvenssien summausta ja summan määräämää nopeussekvenssiä,

kuvio 6 esittää kahden erisuuntaisen kiihtyvyyssekvenssin summaa ja summan määräämää nopeussekvenssiä.

Kuvion 1 mukaisesti nosturikelkka 1 on sovitettu olemaan liikuteltavissa pitkin siltanosturin 2 siltapalkkia 3. Siltapalkki 3 on edelleen sovitettu olemaan liikuteltavissa suhteessa siltapalkin 3 päädyissä oleviin päätypalkkeihin 4 ja 5. Siltanosturin 2 nosturikelkkaan 1 on ripustettu vaijeri, köysi tai muu sopiva ripustusväline 6, jonka päässä sijaitsee koukku 7 tai vastaava väline. Koukkuun 7 on nostoliinojen 7a avulla sijoitettu taakka 8. Taakan nostokorkeus 1 ajatellaan laskettavan koukun 7 sijaintipaikasta lähtien. Jokaista taakan 8 vaihtelevaa nostokorkeutta 1, (i=1, 2,...) vastaa kullekin nostokorkeuden 1, arvolle ominainen heilahdusaika T, jolloin systeemin heilahdusaika T on kaavan (1) mukaisesti

$$T = 2\pi (l_i/g)^{1/2} , \qquad (1)$$

35 missä g = maan vetovoiman kiihtyvyys.

5

10

15

20

. 25

30

10

15

20

25

30

35

Nosturia 2 ohjataan nosturin ohjausjärjestelmästä 13 erilaisilla ohjaussekvensseillä 10, joista eräs on esitetty kuviossa 2. Kuviossa 2 esiintyvä ohjaussekvenssi 10 on nopeussekvenssi v(t), joka on esitetty ajan t funktiona. Ohjaussekvenssi 10 kohdistetaan ohjaamaan nosturikelkan 1 käyttölaitetta 11 tai nosturikelkkaa 1 kannattavan siltapalkin 3 käyttölaitetta 12. Käyttölaitteina 11 ja 12 voivat toimia esimerkiksi sähkömoottorikäytöt.

Kuviossa 3 on esitetty vuokaavio, joka kuvaa keksinnön mukaista nosturin 2 tai vastaavan laitteen ohjausmenetelmää, jota hyväksikäytetään esimerkiksi erilaisten nosturien kuten siltanosturin 2, monitoiminosturin tai kääntönosturin ohjaamisessa, ja jossa menetelmässä taakkaa 8 kuljettavan nosturin 2 käyttäjän toimesta nosturin 2 ohjausjärjestelmästä 13 annetaan nosturin käyttölaitteille 11 ja 12 nopeuspyyntöjä Vref ohjaussekvensseinä 10. Ohjausjärjestelmään 13 annetut käyttäjän antamat nopeuspyynnöt Vref luetaan ohjausjärjestelmään 13, jonka jälkeen viimeksi annettua nopeuspyyntöä Vref verrataan edelliseen nopeuspyyntöön ja mikäli nopeuspyyntö on muuttunut, tällöin muodostetaan kiihdytyssekvenssi vastaavalle nopeuden muutokselle, jonka jälkeen näin saatu kiihdytyssekvenssi talletetaan esimerkiksi ohjausjärjestelmän 13 käsittämään suoritustaulukkoon tai vastaavaan. Kuviossa 4 on esitetty kiihtyvyyssekvenssien a(t), talletus ja yhteenlaskettujen kiihdytyssekvenssien summa Σ a(t). Kuviossa 4 taakan heilahdusaika T on 9 sekunnin pituinen. Kiihdytyssekvenssien summa Σ a(t) määrää nosturin 2 käyttölaitteille 11, 12 kohdistettavan nopeuspyynnön Vref2 suuruuden.

Kuvion 3 mukaisesti seuraavassa vaiheessa samoin kuin nopeuspyynnön pysyessä muuttumattomana summataan talletettujen kiihdytyssekvenssien a(t) kyseisellä ajanhetkellä t määräämät nopeudenmuutokset ja saatu summa dV lisätään aikaisempaan nopeuspyyntöön Vref, jolloin summana saadaan uusi nopeuspyyntö Vref2, joka asetetaan nosturin käyt-

tölaitteina 11, 12 oleville moottorikäytöille tai vastaaville välineille uudeksi ohjaukseksi ja nopeuspyynnöksi
Vref2. Nopeuspyyntö Vref2 asetetaan ohjaukseksi joko nosturikelkkaa 1 liikuttamaan sovitetulle käyttölaitteelle 11
tai nosturikelkkaa 1 kannattavaa siltapalkkia 3 liikuttamaan sovitetulle käyttölaitteelle 12 tai kummallekin mainitulle käyttölaitteelle riippuen siitä, millaisen ohjauskomennon nosturin 2 käyttäjä antaa ohjausjärjestelmälle 13.

Keksinnön mukaisen menetelmän eräässä edullisessa toteutusmuodossa kiihdytyssekvenssien a(t) talletus suoritetaan erityiseen suoritustaulukkoon 14 tai sen tapaiseen kuvion 4 mukaisesti. Suoritustaulukkoon 14 talletetaan havaittuja nopeuden muutoksia vastaavat kiihdytyssekvenssit a(t)₅₋₇. Suoritustaulukkoon 14 talletetaan useita kiihdytyssekvenssejä. Suoritustaulukko 14 käydään läpi ja siitä summataan talletettujen kiihdytyssekvenssien a(t) kyseisellä ajanhetkellä määräämät nopeuden muutokset, jolloin kyseisellä ajanhetkellä t vaikuttava nopeuden muutosten summa on dv.

Keksinnön mukaisen menetelmän erään edullisen toteutusmuodon mukaisesti uusi nopeuspyyntö Vref2 asetetaan uudeksi nopeusohjeeksi nosturin käyttölaitteille 11, 12 likipitäen välittömästi uuden nopeuspyynnön Vref2 muodostamisen jälkeen, jolloin ohjausjärjestelmä 13 antaa uuden nopeuspyynnön Vref2 nosturille 2 ennen aikaisemman nopeuspyynnön Vref mukaisen ohjaussekvenssin loppuunsuorittamista.

Kuviossa 5 on esitetty kahden kiihtyvyyssekvenssin a(t)₁ ja a(t)₂ summaus, jonka lopputuloksena on summa £ a(t). Kuviossa 5 esiintyy myös kiihdytyssekvenssien määräämä nopeussekvenssi v(t). Kuvio 5 esittää tilannetta, jossa taakkaa kiihdytetään kahdella nopeusrampilla v1 ja v2. Tapahtuma voidaan tulkita siten, että ajanhetkellä t=0 käyttäjä antaa loppunopeuden, johon nopeusrampin v1 mukainen nopeuspyyntö Vref johtaisi. Ajanhetkellä t=3 sekuntia käyttäjä muuttaa nopeuspyynnön kaksinkertaiseksi, jolloin edetään pitkin nopeusramppia v2. Kumpikin nopeuden muutos

suoritetaan samanlaisella matemaattisen heilurin heilahdusjakson T=9 sekuntia pituisella vakiokiihtyvyyspulssilla
a(t)₁₋₂. Kiihtyvyyspulssin eli kiihtyvyyssekvenssin a(t)₁
loputtua ajanhetkellä t=9 sekuntia eteneminen palaa nopeusrampin vl suuntaiselle rampille ja jatkuu sen suuntaisena,
kunnes myös kiihtyvyyspulssi eli kiihtyvyyssekvenssi a(t)₂
päättyy. Kuviossa 5 on esitetty myös nopeuspyynnön Vref2
muodostuminen alkuperäisestä nopeuspyynnöstä Vref ja nopeuden muutosten summasta dV. Kiihdytyksen lopputuloksena saavutetaan tavoitenopeus Vref2 ilman taakan heiluntaa ja ilman, että edellistä ohjaussekvenssiä olisi tarvinnut suorittaa loppuun saakka.

Kuviossa 6 on esitetty kahden erisuuntaisen kiihtyvyyssekvenssin $a(t)_3$ ja $a(t)_4$ summaus, jonka lopputuloksena
on summa Σ a(t). Kuviossa 6 esiintyy myös kiihdytyssekvenssien a(t) määräämä nopeussekvenssi v(t). Tapahtuma voidaan
tulkita siten, että ajanhetkellä t=0 käyttäjä antaa loppunopeuden, johon nopeusrampin v3 mukainen nopeuspyyntö johtaisi. Ajanhetkellä t=4 sekuntia käyttäjä muuttaakin tavoitenopeudeksi nopeuden v(t)=0, eli toisin sanoen käyttäjä
haluaa pysäyttää nosturin. Kuten edellä, niin myös tässäkin
tapauksessa kumpikin nopeuden muutos suoritetaan samanlaisella matemaattisen heilurin heilahdusjakson T=9 sekuntia
pituisella vakiokiihtyvyyspulssilla $a(t)_{3-4}$. Kiihdytyksen
lopputuloksena saavutetaan tavoitenopeus 0 ilman taakan
heiluntaa ja ilman, että edellistä ohjaussekvenssiä olisi
tarvinnut suorittaa loppuun saakka.

Edellä puhuttaessa kiihtyvyydestä tulee kiihtyvyys ymmärtää sekä positiivisen että negatiivisen etumerkin sisältävänä, toisin sanoen sekä perinteisenä kiihtyvyytenä ja toisaalta sille vastakkaissuuntaisena jarrutusvaikutuksena.

Vaikka keksintöä on edellä selostettu viitaten oheisten piirustusten mukaisiin esimerkkeihin, on selvää, ettei keksintö ole rajoittunut niihin, vaan sitä voidaan monin tavoin muunnella oheisten patenttivaatimusten esittämän keksinnöllisen ajatuksen puitteissa.

Patenttivaatimukset

5

10

15

20

25

30

35

- 1. Nosturin tai vastaavan laitteen ohjausmenetelmä, jota menetelmää hyväksikäytetään esimerkiksi siltanosturin (2) ohjaamisessa, ja jossa menetelmässä nosturin (2) käyttäjän toimesta nosturin (2) ohjausjärjestelmästä (13) annetaan nosturin käyttölaitteille (11, 12) nopeuspyyntöjä (Vref) ohjaussekvensseinä (10) ja käyttäjän antamat nopeuspyynnöt (Vref) luetaan ohjausjärjestelmään (13), t u n n e t t u siitä, että
- nopeuspyyntöä (Vref) verrataan edelliseen nopeuspyyntöön ja mikäli nopeuspyyntö on muuttunut, tällöin muodostetaan kiihdytyssekvenssi a(t) vastaavalle nopeuden muutokselle, jonka jälkeen näin saatu kiihdytyssekvenssi a(t) talletetaan, jonka jälkeen samoin kuin nopeuspyynnön pysyessä muuttumattomana
- summataan talletettujen kiihdytyssekvenssien a(t) kyseisellä ajanhetkellä määräämät nopeudenmuutokset ja saatu summa (dV) lisätään aikaisempaan nopeuspyyntöön (Vref), jolloin summana saadaan uusi nopeuspyyntö (Vref2), joka asetetaan nosturin käyttölaitteille (11, 12) uudeksi ohjaukseksi ja nopeuspyynnöksi (Vref2).
- 2. Patenttivaatimuksen 1 mukainen menetelmä, t u n n e t t u siitä, että kiihdytyssekvenssien a(t) talletus suoritetaan erityiseen suoritustaulukkoon (14) tai sentapaiseen, josta suoritustaulukosta (14) kiihdytyssekvenssien määräämät nopeuden muutokset myös summataan.
- 3. Patenttivaatimuksen 1 mukainen menetelmä, t u n n e t t u siitä, että uusi nopeuspyyntö (Vref2) asetetaan uudeksi nopeusohjeeksi nosturin käyttölaitteille (11, 12) likipitäen välittömästi uuden nopeuspyynnön (Vref2) muodostamisen jälkeen, jolloin ohjausjärjestelmä (13) antaa uuden nopeuspyynnön (Vref2) nosturin (2) käyttölaitteille (11, 12) ennen aikaisemman nopeuspyynnön (Vref) mukaisen ohjaussekvenssin loppuunsuorittamista.

Patentkrav

5

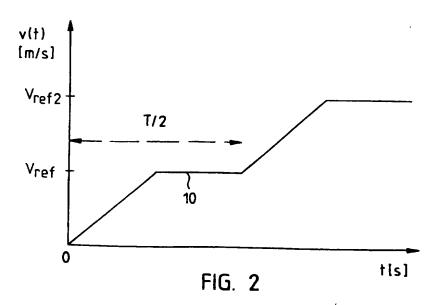
10

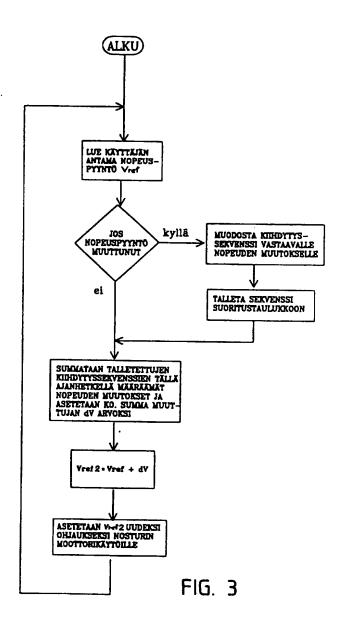
15

20

25

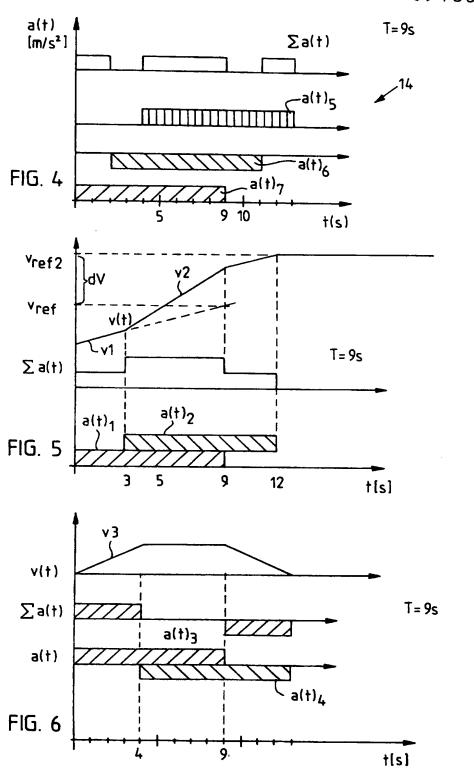
- 1. Förfarande för styrning av en kran eller en liknande anordning, vilket förfarande utnyttjas exempelvis för styrning av en brokran (2) och vid vilket förfarande kranens drivanordningar (11, 12) genom kranförarens försorg ges hastighetsinstruktioner (Vref) i form av styrsekvenser (10) från kranens (2) styrsystem (13) och de hastighetsinstruktioner (Vref) som föraren gett läses in i styrsystemet (13), kännet ecknat därav, att
- en hastighetsinstruktion (Vref) jämförs med en föregående hastighetsinstruktion och ifall hastighetsinstruktionen har förändrats, bildas en accelereringssekvens a(t) för respektive hastighetsändring, varefter den på detta sätt erhållna accelereringssekvensen a(t) lagras, varefter liksom vid oförändrad hastighetsinstruktion
- de hastighetsändringar som vid tidpunkten i fråga bestämts av de lagrade accelereringssekvenserna a(t) summeras och den erhållna summan (dV) adderas till den föregående hastighetsinstruktionen (Vref), varvid som summa erhålls en ny hastighetsinstruktion (Vref2), som sätts in som ny styrning och hastighetsinstruktion (Vref2) för kranens drivanordningar (11, 12).
- 2. Förfarande enligt patentkravet 1, k ä n n e t e c k n a t därav, att accelereringssekvenserna a(t) lagras i en särskild exekveringstabell (14) eller liknande, från vilken exekveringstabell (14) de av accelereringssekvenserna bestämda hastighetsändringarna också summeras.
- 3. Förfarande enligt patentkravet 1, känne
  t e c k n a t därav, att den nya hastighetsinstruktionen
  (Vref2) sätts in som ny hastighetsstyrning för kranens
  drivanordningar (11, 12) i det närmaste omedelbart efter
  det den nya hastighetsinstruktionen (Vref2) bildats, varvid
  styrsystemet (13) ger kranens (2) drivanordningar (11, 12)
  den nya hastighetsinstruktionen (Vref2) innan styrsekvensen
  enligt den föregående hastighetsinstruktionen (Vref) slutförts.

···

. . . .

This Page is Inserted by IFW Indexing and Scanning Operations and is not part of the Official Record

BEST AVAILABLE IMAGES

Defective images within this document are accurate representations of the original documents submitted by the applicant.

Defects in the images include but are not limited to the items checked:

BLACK BORDERS

IMAGE CUT OFF AT TOP, BOTTOM OR SIDES

FADED TEXT OR DRAWING

BLURRED OR ILLEGIBLE TEXT OR DRAWING

SKEWED/SLANTED IMAGES

COLOR OR BLACK AND WHITE PHOTOGRAPHS

GRAY SCALE DOCUMENTS

LINES OR MARKS ON ORIGINAL DOCUMENT

REFERENCE(S) OR EXHIBIT(S) SUBMITTED ARE POOR QUALITY

IMAGES ARE BEST AVAILABLE COPY.

☐ OTHER:

As rescanning these documents will not correct the image problems checked, please do not report these problems to the IFW Image Problem Mailbox.